

Jaargang 24 | nummer 05 | juni 2021

Straatmagazine met positieve blik

Sammy

Vrijheidsfiets

*Vijf Bosschenaren over
wat vrijheid betekent...*

Zorg voor dak- en thuislozen

*„Niets doen kost samenleving
alleen maar extra geld”*

€ 2

€ 0,90 voor de verkoper

Dit wil en doet Sammy

Straatmagazine Sammy vraagt op positieve wijze aandacht voor mensen die het (soms) moeilijk hebben in onze samenleving. Want samenleving betekent letterlijk samen leven. Onze artikelen zijn dan ook uit het leven gegrepen. Vaak verhalen over bewogen levens. En hoe mensen hun tegenslagen te boven zijn gekomen.

Doordat het magazine ook op straat wordt verspreid biedt het bovendien de verkopers wat bescheiden extra inkomsten. Het magazine wordt verkocht door mensen die dak- of thuisloos zijn (geweest) of niet kunnen rondkomen van hun minimuminkomen. Bijna de helft van wat u betaalt gaat rechtstreeks naar de verkoper.

Sammy is een uitgave van Stichting Loods in Den Bosch. Met de opbrengst van Sammy worden de productiekosten van het magazine gedekt. Het is beter een magazine te kopen en mee te nemen, dan alleen geld te geven. Want dan dalen de inkomsten voor de stichting en kan het magazine op den duur niet meer verschijnen. Door geld te geven én een magazine mee te nemen, helpt u de verkopers vandaag en in de toekomst! Sammy wordt op vrijwillige basis gemaakt door professionele journalisten, redacteuren en fotografen en biedt kwalitatief hoogwaardige journalistiek.

Voor vragen of klachten over distributie of verkopers: bel 073 6133 774

Colofon

De redactie bestaat uit Ellie van Meurs (hoofdredacteur), Johan van Uffelen, Arnold Reyneveld, Marcel Lindic, Kim Leschonski (eindredacteur), Potirha van Duurling (vormgever).

Aan deze Sammy werken verder mee Jan Nieuwstad, Merel Knoth, Keslien Smeets, Ria van der Sangen, Jurasmerga, Sanne van den Dungen, Adrian Lobb, REUTERS, Ilze Filks, BN DeStem, René Schotanus, Franka van der Rijt, Stichting Maartensdonk.

Gedrukt door: NPN drukkers, Breda

E-mail: sammy@stichtingloods.nl

© Stichting Loods

Overname van artikelen alleen met bronvermelding en na schriftelijke toestemming van de redactie.

3

Jurasmerga is een Nederlander die in Boedapest woont en werkt. Iedere maand vertelt hij in Sammy over zijn belevenissen in de Hongaarse hoofdstad.

7

„Investeer eindelijk in woonruimte met specialistische begeleiding voor dak- en thuislozen.“ Daarvoor pleit Walthert Tibbosch van instelling voor verslavingszorg Novadic-Kentron. Volgens hem valt een grote groep kwetsbaren al jaren tussen wal en schip. „Niets doen kost de samenleving alleen maar extra geld.“

13

Na een keukenbrand kwam Maria Ackermans bij de Tilburgse PopUp RepairShop voor reparatie van haar laptop en printer. Of nou ja... reparatie. „Diagnose laten stellen op elektronica die ik niet meer aan de praat krijg.“

4

Greta Thunberg blijft positief. Ondanks de urgentie en de omvang van de klimaatcrisis. „We denken misschien dat het geen zin heeft als één iemand iets wijzigt, dus doen we niets. Maar elk individu telt. En als we willen veranderen, hebben we iedereen nodig. Geen enkele stap in de goede richting is dus te klein.“

10

Fietsen voor vrede, vrijheid en vriendschap. De rood-wit-blauwe Vrijheidsfiets ontlokte vrolijke commentaren toen hij op 5 mei begon aan een vrijheidstour door ons land. Vijf bekende en minder bekende Bosschenaren maakten een ritje naar een plek die voor hen vrijheid symboliseert.

14

Na zijn pensionering probeerde Jo Molenschot zichzelf bezig te houden. Buurttuin Korvel en de PopUp Repairshop boden uitkomst. „Als ik heel de dag binnen was gaan zitten, was ik nu denk ik dood geweest.“

Vrijheidsfiets ontlokt vrolijke commentaren

Na Den Bosch fietst heel Holland voor vrijheid

Tekst Marcel Lindic

Fotografie: Ria van der Sangen

Ongezien erop rondtoeren zal niet lukken, maar wees gerust. Wie een tochtje op de Vrijheidsfiets aandurft, ontlokt hooguit vrolijke commentaren. De fiets staat niet op slot en iedereen is uitgenodigd om te fietsen voor Vrede, Vrijheid & Vriendschap. Op 5 mei klonk in Den Bosch het startschot voor een 365 dagen durende vrijheidstour door ons land. Op deze Bevrijdingsdag maakten vijf bekende en minder bekende Bosschenaren een ritje naar een plek die voor hen vrijheid symboliseert. Sammy sprong achterop.

„Tijdens en na de Tweede Oorlog is de fiets bijna ongemerkt een nationaal vrijheidssymbool geworden”, vertelt Birgitta Hermans van stichting Ik sta voor Vrede, Vrijheid & Vriendschap. „Fietsen werden niet alleen veelvuldig gebruikt door verzetsstrijders, maar dikwijls ook gevorderd door de bezetter. Dit doodgewone, typisch Nederlandse vervoermiddel hebben wij omgedoopt tot Vrijheidsfiets.” Het doel is dat de fiets – die niet op slot kan, maar wel is uitgerust met gps – het land doorkruist en overal zijn sporen achterlaat. Via een QR-code kunnen mensen fiets-selfies en berichten plaatsen op sociale media.

Prachtplek om te sterven

Waar kan een vrijheidstour mooier starten dan in de ‘tuin voor vrede en vrijheid’? Op de afgesproken tijd komt Eric Alink aangesneld op zijn eenvoudige herenfiets, zijn grijze hardos wapperend in de wind. De Bossche schrijver en journalist, die ook al een decennium het edele ambt van stadschroniqueur

bekleedt, steekt spontaan van wal. Dat hij al zijn hele leven een „verwoed fietser” is. Een lot dat hij destijds in dankbaarheid aanvaardde, nadat de instructrice van de rijsschool haar twijfels over zijn achterblijvende rijvaardigheid uitsprak. Sindsdien heeft hij geen seconde naar een auto getaald. Heel Europa fietste hij door, vrouw en kind in zijn kielzog. „Fietsend zie je veel meer dan autorijdend. Je moet stoppen voor rood, verder zijn er nauwelijks regels. Fietsen is vrijheid, is vreugde.” Het volgende moment beent hij in een rechte lijn naar de Vrijheidsfiets. Neerhurkend bewondert hij aandachtig de uit frisdrankblikjes gesneden rozetten die ontspringen aan de wielnaaf. Voorbijgangers kijken nieuwsgierig naar het ijverig filmende en fotograferende gezelschap. „Dit is eervol”, bekent Eric terwijl hij het rood-wit-blaauwe rijwiel bestijgt en met een vrolijke zwaai naar de camera’s koers zet richting Zuidwal.

„Het besef dat je in vrijheid leeft, wordt het sterkst gevoeld bij naderende onvrijheid”, zo verklaart hij zijn keuze voor Bastion Oranje, het Middeleeuwse vestingwerk aan de uiterste randen van de stad. Vandaag oogt het toch al adembenemende uitzicht op het Bossche Broek extra spectaculair. Een straffe bries jaagt machtige wolkenpartijen – van inktzwart tot zilverwit – over het weidse natuurgebied. „De plek waar in 1629 de vrijheid van onze stad bedreigd werd”, zo verhaalt Eric over een van de beroemdste wapenfeiten uit de Tachtigjarige Oorlog. „Want hier, in het toen nog moerassige landschap, voerden de troepen van prins Frederik Hendrik hun belegering uit.” Vijf maanden lang werd Den Bosch onophoudelijk bestookt. Tegen zoveel overmacht was het Bossche garnizoen niet bestand. „Hun dagen waren geteld”, besluit Alink, die met gevoel voor drama gebaart naar het grasgroene landschap achter hem. „Een prachtplek om te sterven, dat wel.”

Gastvrijheid is ook vrijheid

Onze volgende halte is Koffientent De Camping. Het voormalige brugwachtershuisje op de kop van de Orthenbrug is tegenwoordig het kleinste koffiebarretje van Den Bosch. Corrie van Rijthoven fietst voor ons uit door de straten van het centrum. Even later nipt ze verlekkerd van haar chocomel met slagroom. „Hier, uitkijkend over de Zuid-Willemsvaart, hoorde ik jaren geleden voor het eerst over ‘uitgestelde koffie’. Hoewel ik me geen koffie kon veroorloven, kon ik er wel een krijgen. ‘Wat een fantastisch gastvrije plek’, dacht ik.” Uitgestelde koffie is een fenomeen, overgewaaid uit Italië, waarbij je een extra kop koffie afrekent voor een onbekende die zich deze luxe niet kan permitteren. Een concept dat past in Corrie’s onbaatzuchtige levensstijl. Met plezier en engelengeduld werkte ze de afgelopen drie maanden aan de Vrijheidsfiets, die middenin haar woonkamer stond.

Van voorvork tot jasbeschermers, van pedalen tot het vlaggetje op de bagagedrager: met gevarieerde haaktechnieken bekleedde ze ieder onderdeel, net zolang totdat er geen stukje blinkend metaal meer

doorschemerde. Hoeveel uur ze erin heeft gestoken? „Tientallen, sowieso.” Corrie is niet het type dat minuten of centen telt. Want dat staat haaks op haar idee van vrijheid: „Gewoon doen waar je echt zin in hebt, en zo bijdragen aan een leukere gemeenschap en een blijere wereld.”

Ontwapenend optreden

In zijn kindertijd beleeft hij Dodenherdenking als „ongelooflijk indrukwekkend”, veel meer dan Bevrijdingsdag. Peter van Helden is vredesactivist en sinds vijf jaar dominee in ruste. De voormalig pastor en straatpastor van Den Bosch groeide op in Epe op de Veluwe, waar menig jonge vliegenier en vrijheidsstrijder het leven liet. Van 4 mei herinnert hij zich de stille tochten met omfloerste trom, gadegeslagen door eerbiedig zwijgende mensenmassa’s langs

de kant van de weg. Het maakte een onuitwisbare indruk. Het wekt geen verbazing dat Peter ons meetroont naar het Anne Frankplein. Vorig jaar zomer werd er een kunstwerk onthuld dat geïnspireerd is op een fragment uit het wereldberoemde dagboek. Met uitleg en anekdotes maakt hij ons wegwijst in het monument, waarin een keramische vogel de blikvanger is. „Op dit plein kom ik vaak en graag... om te kijken, te genieten, mij te laten raken.” Peter diept een mapje op uit zijn fietstas en draagt enkele gedichten en overpeinzingen voor. Maar poëzie en woorden zijn niet toereikend, zegt hij met klem. Daarvoor woedt er te veel oorlog in de wereld. Met ontzetting volgt hij de onlusten in Myanmar. In één adem roemt hij het stille protest van de demonstranten, die straten en verkeersborden overgieten met rode verf – symbool voor het bloed dat vloeit. Verhalen die hem sterken om zijn zielsverlangen naar vrede en vrijheid te vertellen in daadkracht. Hij houdt het dichtbij huis. Met mede-vredesactivisten ijvert hij voor een ‘ontwapeningsdag’, te houden op de Internationale Dag van de Vrede op 21 september. Een dag met verhalen over geweldloos verzet – als krachtig tegengeluid voor het hand over hand toenemende gebruik van messen, stroomstootwapens, stenen, vuurwerkbommen en

ander wapentuig. Peter hoopt en bidt met heel zijn hart dat hun actie „een ontwapenend effect” zal hebben. Opdat Bossche burgers veiligheid en vrijheid mogen ervaren.

De hel ontvlucht

Het liefst zou hij op de Vrijheidsfiets poseren voor de nieuwe huurwoning die hem is toegewezen. Dat blijkt logistiek gezien niet te passen in ons drukke schema. Daarom fietsen we met Toufek Nour Allah naar het veld van Rugbyclub The Dukes, parallel aan de Hekellaan. Onder het bladerdek van een rij oude platanen houden we halt. Spelende kinderen vermaken zich tussen de rugbypalen. We staan hier omdat Toufek goede herinneringen bewaart aan een rugbyclinic waarvoor een vriend hem uitnodigde. Van alle 'vrijheidskandidaten' is de Syriër met Palestijnse roots de enige die de verschrikkingen van een oorlog heeft moeten trotseren. De bommen en de verwoestingen, de doden en de gewonden. Een regelrechte hel, waaraan hij vijf jaar geleden wist te ontsnappen met een drie weken durende tocht vol ontberingen, onzekerheid en overnachtingen in een Hongaarse politiecel. Vandaag is die boze droom ver weg. Herenigd met vrouw en kinderen. Vast werk als postbode. Hij is blij met de beschaving in onze samenleving. Minder blij met de vijandige buurman die hen het leven zuur maakte. Over een paar dagen trekt het gezin in de nieuwe huurwoning en begint hun leven in vrijheid écht. Als we hem vragen hoe hij de media-aandacht ervaart – een dag eerder van het Brabants Dagblad – glundert hij. Met zijn hand op zijn hart laat hij zich meermaals een warm en oprecht dank je wel ontvallen. En we moeten weten dat we altijd welkom zijn op zijn nieuwe adres.

Van min honderd naar honderd plus

„Jullie Nederlanders worden op een fietske geboren, wij in België niet.” Een stralende lach siert haar gezicht. Afi de Haan-Oubaibra kan elke zin als een grap laten klinken. De Vlaams-Marokkaanse is even uitbundig als innemend. We worden aan haar voorgesteld op een terras van een populaire

uitgaansstraat. Natuurlijk heeft ze ermee ingestemd om een stukje te rijden op de Vrijheidsfiets, maar nu is ze duidelijk overdonderd. Een rood-wit-blauwe aandachtsmagneet met terugtraprem. Zie giert het uit terwijl mensen geamuseerd toekijken vanaf de gevulde terrassen. Een paar deuren verderop vinden we een rustiger plekje. Eenmaal in de cafétuin mogen we alles weten, alles vragen. Hoe ze als veertienjarig meisje in Antwerpen op straat werd gezet, overgeleverd aan de gevaren van de grote stad. Met een perspectief van 'min honderd', zoals ze het treffend omschrijft. En vandaag? Vandaag zit er voor ons een geslaagd ondernemster. Jarig. Zielsgelukkig dat ze kan toosten met manlief en een dochter en een zoon die aanvoelen als 'eigen'. Honderd plus dus. Haar inzet als mede-initiatiefnemer van 'Crew against Corona Den Bosch' getuigt van maatschappelijke betrokkenheid. De vraag naar eventuele politieke aspiraties wuift ze weg, omdat kleur bekennen in de politiek per definitie „scheiden en uitsluiten” inhoudt. Het botst met haar streven naar gelijkwaardigheid. Gevraagd of ze één specifieke plek kan noemen die voor haar vrijheid symboliseert, is het even stil. Dan: „Dat ik ongehinderd de grens mag oversteken. Dat ik vrijuit mag zeggen wat ik denk en voel. Dat zijn belangrijke externe voorwaarden. Maar de onbeschrijflijke vrijheid die ik van binnen ervaar, die gun ik iedereen.”

Meer info: www.ik.sta.voor.nl